

BURNA RASPRAVA O ZAKONU O BRANITELJIMA

Da æe predloženim zakonom o hrvatskim braniteljima oni biti još više stigmatizirani, da HDZ kupuje glasove, da se stvara braniteljska kasta tek su neke od ocjena koje su u utorak u saborskoj raspravi dolazile iz redova oporbe, no ministar branitelja Tomo Medved uzvraæao je kako je nedopustivo da se na one koji su stvarali državu gleda kao na teret.

Ivan Pernar (Živi Zid) ustrvdió je kako je u Hrvatskoj došlo do "inflacije brojki" s ciljem uhljebljivanja HDZ-ovih kadrova. Stalno se, rekao je, ponavlja lažna teza da smo se borili protiv brojnijeg neprijatelja ako je branitelja naše zemlje bilo više od pola milijuna.

Pernarov istup naljutio je Hrvoja Zekanoviæa (Hrast). "Omalovažio je sve hrvatske branitelje i to što govori su neistine i laži i mislim da Sabor nije mjesto gdje se te laži mogu slušati", rekao je.

SDP-ov zastupnik Mirando Mrišæ rekao je kako je na djelu duboka, nedopuštena, nemoralna diskriminacija koja æe koštati između 2 i 4 milijarde, a branitelji æe tim zakonom biti još više stigmatizirani kao jedna privilegirana kasta.

"Zakon duboko diskriminira graðane Hrvatske. Dijelimo graðane na dvije populacije: jednu malu, koja ima sve benefite i koji kad odu u mirovinu dobit æe dodatak na tu mirovinu, a onaj koji je radio isto kao i taj branitelj taj dodatak neæe dobiti", rekao je i ocijenio da predložení zakon stvara "kastu branitelja".

Njegov stranaæki kolega Nenad Staziæ poruèio je kako predložení zakon ne ide u smjeru "države ravnopravnih, po pravnom statusu jednakih pojedinaca". Predložení zakon poveæava privilegije branitelja u odnosu na sve ostale graðane, a njih æe morati platiti ti graðani, rekao je.

"Time vi možda ispunjavate svoju ideju ispod šatora da su branitelji stvorili Hrvatsku. Pa imamo odnos stvoritelja i stvorenoga, pa se stvoritelj prema stvorenom odnosi kao prema svom iskljuèivom vlasništvu i jedino stvoritelj ima pravo tumaèiti povijest, sadašnjost i budućnost onoga što je stvorio", rekao je Staziæ.

Branimir Glavaš (HDSSB) je rekao da treba ispraviti neke "povijesne neistine" u zakonu, da se 5. kolovoz 1990. ne može uzimati kao datum poèetka stjecanja statusa branitelja jer je do kninskih barikada, podsjetio je, došlo oko 15. kolovoza 1990.

Milorad Pupovac (SDSS) je rekao kako razumije da je neophodno osigurati èitav set prava ljudima, posebno invalidima, i èlanovima njihove obitelji, ali, pitao je, je baš neophodno osigurati svu pravnu pomoæ kod kaznenog progona. "Zamislite situaciju u kojoj je netko optužen za ratni zloèin i dobivat æe pomoæ od države za troškove kaznenog postupka tokom i nakon", kazao je Pupovac.

Dvojbeno mu je i ima li zemlja kapaciteta za sve one koji su obuhvaæeni u kategoriji uži èlan i širi èlan obitelji.

Savez antifašistièkih boraca i antifašista kao jedan od najbrojnih veteranskih saveza dobio je 80 tisuæa, kazao je i pitao: "Je li je to naèin na koji vrednujemo ljude koji su se u nekom drugom razdoblju borili za slobodu?"

Hrvoje Zekanoviæ (Hrast) replicirao je Pupovcu. "Rekli ste da niti jedan zakon ne može promijeniti povijest. Rekli ste i da svatko ima pravo komentirati i pravo izražavanja. Vi ste se ovdje izražavali na svoj naèin... Žao mi je što iz vaših usta nisam èuo 'srboèetnièka agresija', 'velikosrpska agresija'... Govorili ste o borbama NOB-a, kojih je u Hrvatskoj 16.841 koji primaju povlaštene mirovine i optereæuju državni proraèun s 900 milijuna kuna", kazao je Zekanoviæ.

Krešo Beljak (HSS) je rekao da ga bole napadi na Pupovca "koji je 90-ih branio na svoj naèin Hrvatsku kao svoju domovinu, domovinu i Hrvata i Srba, kao èovjeka koji predstavlja manjinu i koji je kao takav slabiji". Rekao je da mu je žao što Pupovac ostaje dio vladajuæe veæine, "s ljudima koji ga bez ikakvog razloga mrze i koji su obiène kukavice".

"Jedan od razloga što suraðujem s Vladom Andreja Plenkoviæa i s ljudima koji èine današnji HDZ je jer razumijem da zajednièki možemo osloboditi ovo društvo nasljeða koje je ostalo od rata, ukljuèujuæi i ljude koji boreæi se za pravo braniteljskih skupina nisu odoljeli da šire mržnju prema ljudima drugaèijeg politiekog uvjerenja", uzvratio mu je Pupovac. Citirajuæi Pupovca da je onaj tko poèini ratni zloèin neæastan, Pernar je poruèio Pupovcu kako je on dio Vlade koja "æe plaæati odvjjetnièke troškove onima koji su poèinili ratne zloèine nad Srbima".

"Ministar je proèitao svoj referat i dalje ne reagira. On ima vlast i njemu argumenti ne trebaju, a kad nema vlast onda ima šator i plinske boce i to je pokazao", poruèio je Nenad Staziæ (SDP).

Matiaæ: Zakon nagraðuje šatoraše

U ime Kluba zastupnika Mosta nezavisnih lista Vlaho Orepiæ je rekao da zakon u predložení formi ne može podržati i najavio niz amandmana. "Zakon u ovoj formi ne možemo podržati, ako ništa onda zbog toga što se izmjenama izbjegava reæi tko je bio agresor i zbog toga što abolirani mogu sudjelovati u pravima koja proizlaze iz zakona jer se zalažemo za pristojno i pravedno društvo", kazao je Orepiæ.

Orepiæ je zamjerio i što se u zakonu ne spominju žene i maloljetni dragovoljci, te što se predviða da u sluèaju otkrivanja lažnih vojnih invalida oni moraju vratiti sredstva samo za zadnje tri godine. "A zašto ne otkad je poèeo ostvarivati prava", upitao je Orepiæ.

Apelirao je takoðer da se zakonom definira da se automobili na koje ratni vojni invalidi imaju pravo nakon 7 godina daju na korištenje potrebitima.

Postavio je i pitanje troškova provedbe zakona koji su, kako je kazao, procijenjeni na 2 do 4 milijarde kuna. "Osobno sam branitelj i ne želim biti privilegirani, zakon je potreban, ali ne smijemo dovesti da propisom budemo privilegirani sloj i na taj naèin ubrzamo odlazak iz Hrvatske", kazao je i pozvao na odgovorno ponašanje.

Predrag Matiaè (Klub SDP-a) ocijenio je da se tim zakonom nagrađuju "šatoraši". "Ovaj zakon nagrađuje šatoraše, kad bi još to dodali da se u ministarstvu priprema 50 novozaposlenih, to znaèi žena, djece i bližnjih šatoraša plus hrpa savjetnika, dobivamo sliku što se dogodilo", kazao je.

Iako je za provedbu zakona predviđeno za 2018. godinu 1,3 milijarde kuna s pozicije Ministarstva hrvatskih branitelja uz 44 milijuna kuna na poziciji mirovinskog osiguranja, već sada taj iznos doseže 5,8 milijardi kuna, a u 2020. će premašiti 6 milijardi kuna, rekao je Matiaè.

Pitao je zašto ne bi stavili u zakon i "hibridne branitelje".

Matiaè sumnja da će predložene naknade za nezaposlene branitelje dobiti svih 83 tisuće. "To je još jedna šarena laža iz tvornice HDZ-a, uvijek je bilo nezaposlenih branitelja i onih koji nemaju primanja, međutim kada èitate da će svi dobiti, ipak neće.

Oni koji imaju neka primanja, neku zemlju, brodicu, truljavi renault 4, oni ipak neće", rekao je .

Problematizirao je i pitanje "novih PTSP-ovaca", "novih logoraša", "novih zahtjeva za priznavanje statusa ratnog vojnog invalida" kao i koeficijente za mirovine od 1,5 za branitelje i 1,8 za gardijske brigade i specijalne postrojbe.

SDP neće podržati zakon niti predložiti amandmane, rekao je Matiaè, "jer je toliko loš da ga ni 300 amandmana ne bi popravilo". Najavio je pak mogućnost podnošenja amandmana da zakon postane ustavni samo kako bi, objasnio je, "vidio lica šatoraša i HDZ-a kada bude odbijen od vladajućih".

Josip Đakiaè (Klub HDZ-a) pozvao je da se zakon donese konsenzusom "kako ne bi bilo više politizacije i političkih prepucavanja, dolijevanja ulja na vatru".

Nenad Staziaè replicirajući prozvao ga je da štiti atmosferu jednoglasja. "Totalitarni sustav, vama paše produljenje rata drugim sredstvima... branitelji ovim zakonom grabe", kazao je.

Goran Beus Richembergh (Klub GLAS) kazao je da je zakon nemoralan, diskriminatoran i nepravedan "plod političkog pritiska interesnih skupina".

Zakon poručuje građanima da je puno pametnije biti ovisan o socijalnoj državi nego zarađivati i ostvarivati se kroz vlastiti rad i odgovornost, smatra Richembergh.

"Ne smijemo dozvoliti da se na one koji su stvarali Republiku Hrvatsku i dali život za nju kao i njihove obitelji gleda kao na teret ovog društva", poručio je ministar branitelja Tomo Medved.

Za provedbu predloženog zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i èlanovima njihovih obitelji, koji je u Saboru pred zastupnicima u drugom èitanju, u odnosu na postojeće zakonsko rješenje, potrebno je osigurati dodatnih 219,2 milijuna kuna na poziciji Ministarstva hrvatskih branitelja, što u odnosu na sredstva osigurana u 2017. godini predstavlja povećanje od 44,5 milijuna kuna.